

DRESS CODE - CLASIFICARE ȘI CRITERII DE SELECTARE

Tatiana BEJINARI, st. gr. MTCT-101, Doina STRATULESCU, st. gr. MTCT-111
Coordonator științific: conf. univ., dr. Ala DABIJA

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Luînd în considerație actualitatea și interesul crescînd față de dress code-ul vestimentar pe plan monden, în lucrarea de față se dezvoltă un studiu teoretic privind sistematizarea și clasificarea produselor de îmbrăcăminte care fac parte din dress code-ul vestimentar în funcție de mai mulți factori de influență, precum și desfășurarea criteriilor principale luate în considerație la selectarea ansamblului vestimentar al dress code-ului, reguli de combinare a produselor pentru o garderobă de succes a utilizatorilor, etc. Respectarea dress code-ului vestimentar prezintă un beneficiu pentru societate.

Cuvinte cheie: dress code, clasificare, coeficient de conservatism, criterii de selectare

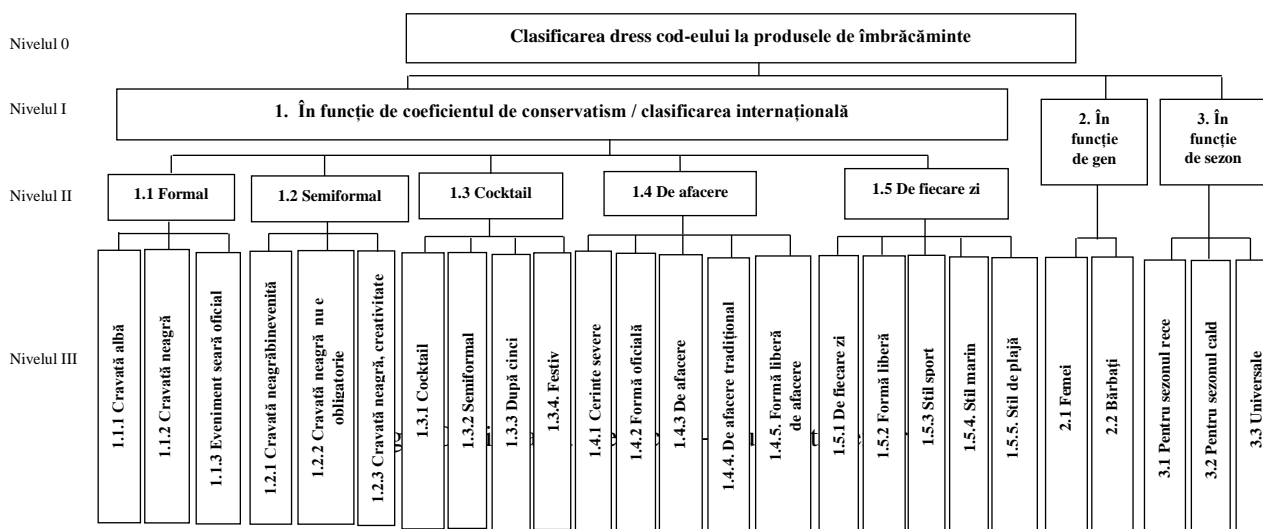
1. Introducere

Definiția ”dress code-ul” își ia originea din engleză: dress - îmbrăcăminte; cod – codex, reguli, restricții. Cel mai adesea, dress code-ul reprezintă o serie de reguli scrise și nescrise referitoare la codurile vestimentare internaționale, codul bunelor maniere și ghidurile de ceremonie strict definite, care trebuie îndeplinite în circumstanțe la fel de strict definite. [1–5]

Actualmente, în conformitate cu datele din sursele bibliografice, pe plan monden dress code-ul este respectat preponderent în sfera de afaceri, politică, shoubiss, ceremonii și evenimente oficiale, precum și în unele instituții de învățămînt. Tipul dress code-ului depinde de organizație și sfera de desfășurare a acesteia, deci se referă la exigențe impuse privind vestimentația ținînd cont de statutul organizației. Succesul fiecărui om de afaceri începe nu numai de la abilitățile ce le posedă, ci și de la faptul că acea persoană știe cum să se prezinte la serviciu, îmbrăcat corespunzător dress code-ului. Dacă în anii trecuți dress code-ul pentru serviciu, instituții de învățămînt și alte evenimente era ca o uniformă sumbră și plictisitoare, atunci în prezent acesta este atrăgător, interesant, are o gamă variată de culori, de modele ce pot fi asortate între ele. [1–5]

2. Clasificarea dress code-ului

Reieșind din varietatea mare a ansamblurilor vestimentare incluse în limitele definiției dress code-ului, în baza sintezei bibliografice au fost selectați factorii principali care au o influență semnificativă asupra tipului dress code-ului, și anume: coeficientul de conservatism – factorul major, care influențează asupra exigenței produselor de îmbrăcăminte impuse în anumite circumstanțe, reflectînd totodată și tipul de activitate dezvoltată sau evenimentul corespunzător; genul purtătorului; sezonul; apartenența socio – profesională și etnicitatea. În baza primelor trei factori, întîlniți cel mai frecvent în zona geografică europeană se elaborează clasificarea dress – code-ului, ierarhizată pe 3 niveluri, prezentată grafic și tabelar (tabelul 1).

Tabelul 1. Clasificarea dress code-ului la produsele de îmbrăcăminte în funcție de activitate sau evenimente anumite și coeficientul de conservatism [1–9]

Nr. crt.	Denumirea dress code-ului	Activitatea, evenimentul	Cerințe impuse dress code-ului vestimentar	Imagine
1	2	3	4	5
1.1	<i>Formal</i>		<i>Coeficientul de conservatism înalt</i>	
1.1.1	Cravată albă	Recepții, spectacole de opera, baluri, gale caritabile.	Cea mai formală ținută pentru un eveniment monden. Ținuta bărbaților: frac, cravată-fluture de culoare albă, pantofi de lac, ceas de buzunar, mănuși albe. Ținuta femeilor: rochie de seară pînă la podea, bijuterii, mănuși lungi, pantofi cu toc, geantă mică de seară.	
1.1.2	Cravată neagră	Recepții în unități oficiale, premiere teatrale ș.a.	Ținuta pentru bărbați: smoching asortat cu cămașă albă, papion negru, pantaloni de mătase în dungă, pantofi negri din piele, cu șireturi (nu se admit pantofii de lac). Ținuta pentru femei: rochie cocktail sau rochie lungă de seară. Se acceptă bijuterii scumpe, preferabil diamantele.	
1.1.3	Eveniment seară oficial	evenimente oficiale etc.	Se acceptă creativitatea. Ținuta bărbaților - smoching, costum clasic albastru închis cu cravată. Ținuta femeilor - rochie cocktail sau rochie de seară pînă la podea, bijuterii.	
1.2	<i>Semiformal</i>		<i>Coeficientul de conservatism mediu</i>	
1.2.1	Cravată neagră binevenită	Cină la un restaurant scump, un banchet corporativ, sărbătoare de familie cu mulți oaspeți etc.	Ținuta pentru bărbați: e potrivit atât smochingul, cât și un costum elegant de seară. Ținuta pentru femei: rochie pentru cocktail, rochie lungă, costum de seară.	
1.2.2	Cravată neagră nu e obligatorie		Bărbații: costum de nuanțe întunecate cu cravată. Femeile: rochii de seară; stil cocktail; costume stilate.	
1.2.3	Cravată neagră, creativitate		Ținuta pentru bărbați: smoching de forme deosebită cu cămașă neagră fără papion, accesorii, pantofi impecabili. Ținuta pentru femei: sarafane, costum stilat, rochie în stil cocktail sau o combinație din bluză modestă și fustă shik. Pantofii cu tocuri cât mai înalte.	
1.3	<i>Cocktail</i>		<i>Coeficientul de conservatism mediu</i>	
1.3.1	Cocktail	Cocktailuri cu furșete, expoziții, întruniri etc.	Codul vestimentar lasă loc imaginației să fie pusă în aplicare. Ținuta unui bărbat poate fi compusă dintr-un costum clasic, sau o combinație de pantalon cu sacou modern, bine croit, cămașă simplă cu/fără cravată. Femeile: rochii de seară, stil cocktail, costume stilate.	
1.3.2	Semiformal		Bărbați: sacou tip sport deasupra puloverului, cravată în culori aprinse la sacou clasic. Femei: costum stilat sau compleu cu pantaloni; rochie de seară; stil cocktail.	
1.3.3	După cinci	Evenimente după ora 17:00	Bărbați: costume de culori diverse fără cravată; femei - fuste, pantaloni, rochii scurte (stil cocktail).	
1.3.4	Festiv		Ținută elegantă, luînd în considerare natura evenimentului.	
1.4	<i>De afacere</i>		<i>Coeficientul de conservatism înalt și mediu</i>	
1.4.1	Cerințe severe/exigente	Întâlniri și recepție de afaceri importante, cu partenerii străini	Ținuta pentru bărbați: cel mai scump costum de afaceri, de culoare închisă, cămașă albă, cravată și o insignă cu o batistă. Pantofii de culoare neagră tip oxford sau derby. Ținuta pentru femei: costum de culoare gri, albastru sau maro, bluză albă, colanți de culoarea pielii, pantofi de aceeași culoare ca și costumul, pe toc mediu (< 5 cm).	
1.4.2	Formă oficială			
1.4.3	De afacere	Întâlniri și recepție de afaceri	Bărbați: costum de culoarea albastră închisă, se admit dungile; cămașă albă, cravata cu tonalitate de roșu, pantofi de culoare neagră. Femei: costum de culoare gri, crem sau bleu marin combinat cu bluză albă, pantofi cu toc nu mai înalt de 5 cm.	
1.4.4	De afacere tradițional	Întâlnire de afaceri, serviciu	Ținute recomandate: costum tradițional de business sau uniforma de zi cu zi.	
1.4.5	Formă liberă de afacere-vinerea liberă	Serviciu	Ținute recomandate: bărbați - costume de culori diverse fără cravată, pulovere, combinații diverse; femei - fuste, pantaloni, rochii, combinații diverse.	

1	2	3	4	5
1.5	De fiecare zi		Coeficientul de conservatism mic	
1.5.1	De fiecare zi	Petrecere corporativă, evenimente închise, întruniri etc.	Libertate de exprimare, jeans de culoare închisă, accesorii fantasy, orice tip de încălțăminte cu excepția celor tip sport. Este o variantă de echilibru dintre formal și casual.	
1.5.2	Formă liberă		Formă liberă de exprimare.	
1.5.3	Stil sport	Evenimente sportive, plimbări în aer liber	Pantaloni din jeans, adidași, maiouri, malete, veste de formă liberă ce permit maximă mișcare.	
1.5.4	Stil marin	Evenimente marine	Fuste pliate, pantaloni evazați, maiouri largi, accesorii – embleme în stil marin, pantofi sport.	
1.5.5	Stil de plajă	Plimbări pe plajă, odihnă	Pantofi-sport; cămăși, sorți, sarafane din bumbac, in; încălțăminte-șlapi; culori pastelate (haki, alb, galben, cu caracter floral sau geometric) etc.	

3. Criterii de selectare a dress code-ului pentru evenimente publice și oficiale

Pe baza analizei surselor bibliografice studiate, pot fi evidențiate o multitudine de criterii semnificative, care influențează asupra selectării dress code-ului vestimentar pentru diverse evenimente publice și oficiale, după cum urmează: sfera de activitate, situația, evenimentul; coeficientul de conservatism (câmpul muncii, poziția ocupată, nivelul comunicării cu clientul); impresia; genul; reguli de combinare a elementelor în ansamblul vestimentar; diferențiere geografică etc. [3–9]

Studiile recente au demonstrat, că pentru a corespunde anumitor norme morale impuse de societate, oamenii trebuie să știe să se îmbrace corect atât pentru evenimente importante, cât și pentru serviciu, instituții de învățământ, evenimente sportive sau sociale etc., unde se respectă un anumit dress code-u vestimentar.

Cerințele impuse dress code-ului în funcție de sfera de activitate, situația, evenimentul corespunzător, precum și modalitatea de selectare a acestuia pot fi urmărite în tabelul 1.

Coeficientul de conservatism (K) impune exigențe față de selectarea dress code-ului vestimentar preponderent în sfera de afaceri ș.a. domenii și este influențat de:

$$K = (K_1 + K_2 + K_3) / 3, \quad (1)$$

unde: K_1 – câmpul muncii; K_2 – poziția ocupată; K_3 – nivelul comunicării cu clientul / profesia. [3]

În cazul $K = 10 \div 8$ – nivelul de conservatism este înalt, pentru $K = 7 \div 4$ – mediu, iar $K = 3 \div 1$ – jos.

Coeficientul de conservatism înalt ($K = 10 \div 9$) este specific pentru întreprinderile de stat, ministere, $K = 8$ este caracteristic sistemelor financiare, juridice și de asigurare, ceea ce impune exigențe severe în selectarea dress code-ului (costume clasice cu un număr redus de decoruri, încălțăminte impecabilă).

Coeficientul de conservatism mediu ($K = 7-6$) se răspîndește asupra managerilor de rang înalt și mediu, producătorilor de mărfuri, sfera serviciilor, ceea ce impune cerințe mai puțin severe în selectarea dress code-ului vestimentar (se acceptă combinații diverse între părțile superioare și inferioare a compleurilor, care pot fi în culori diferite, ce se asortează între ele, încălțăminte închisă).

Pentru sistemele de învățământ coeficientul de conservatism este de $K = 5-4$, semnificând selectarea dress code-ului în funcție de exigențele impuse de instituții (ținuta se selectează cu acuratețe, aspectul exterior este îngrijit, sunt potrivite produse clasice de culori liniștite, se acceptă dungii, carouri sau culori uni etc.).

Dress code-ul cu coeficientul mic de conservatism ($K = 3-1$) este specific sferei de publicitate, industriei modei ș.a. sfere de creație. În cazul de față exigențele impuse selectării dress code-ului sunt minime, se acceptă formă liberă de exprimare, combinații neordinare de produse în ansamblu, încălțăminte decorată, coafuri netradiționale sau chiar extravagante. [3–6]

Conform unor studii, crearea primei impresii, ca un factor important în cazul respectării dress code-ului este constituită din aspectul exterior (55%), vocea (38%) și conținutul (7%). Aspectul exterior este evaluat în ordinea următoare: I etapă – silueta: proporțiile, ținuta, modul de aranjare a produsului pe corp, calitatea acestuia, culoarea; II etapă – picioarele: starea și culoarea încălțăminteii, șosetelor, colanților, lungimea pantalonilor; III etapă – coafura: părul îngrijit, coafura elegantă; IV etapă – mâinile: îngrijirea mâinilor și manichiura. [3–6]

Un alt factor de influență asupra selectării dress code-ului este considerat genul purtătorului. Pentru o garderobă de succes cerințele impuse bărbaților sunt diverse față de cerințele impuse femeilor. Astfel, ținutele de succes a bărbaților includ o serie de reguli, necesare de respectat, ca de exemplu: sacoul și vesta

nu se încheie la ultimul nasture; cămășile purtate cu costumul trebuie să aibă mâneci lungi, care depășesc lungimea sacoului cu 2 – 2,5 cm; la cămășile cu mâneci scurte nu se îmbracă cravată; cravata trebuie să fie selectată în culori mai deschise ca sacoul și mai închise ca cămașa; cureaua trebuie să se combine după culoare cu încălțăminte etc. Ținutele succes a femeilor prevăd următoarele cerințe: o variantă optimă pentru sfera de afaceri include compleuri nedecoltate pînă la linia genunchiului în stil clasic; încălțăminte închisă pe tocuri pînă la 5 cm; accesoriile trebuie să fie liniștite și simple, se acceptă eșarfe, baticuri la baza gîtului; se impune prezența colanților chiar în timpul cald; produsele trebuie să fie comode și plăcute. [1–9]
Regulile de combinare a elementelor în ansamblul vestimentar impus de dress code-u se prezintă în tab. 2.

Tabelul 2. Reguli de combinare a elementelor în ansamblul vestimentar pentru o ținută de succes [1–9]

Combinări reușite / acceptate de dress code-u	Combinări nereușite / neacceptate de dress code-u
<p>Două produse de culoare uni + un produs cu desen; Un produs unicolor + două produse cu desene; Combinarea de trei produse unicolore.</p> 	<p>Nu se combină dungile cu carourile sau mai multe desene între ele. Culorile aprinse, cu luciu sau alte desene nu sunt acceptate.</p>
<p>Se acceptă combinații clasice și netradiționale în compleul clasic</p> 	<p>Nu se admit bluze transparente, cu multe decoruri – volănașe, strasuri, decoltate, topuri.</p>
<p>Se recomandă încălțăminte închisă cu toc pînă la 5 cm</p> 	<p>Nu se acceptă încălțăminte deschisă, cu tocuri înalte, cu decor.</p>
<p>Coafurile impuse de dress code sunt îngrijite, părul este fixat</p> 	<p>Nu se acceptă păr liber, coafuri creative, forme nefixate, fixativ în exces.</p>
<p>Bijuteriile recomandate sunt simple, laconice, din pietre naturale</p> 	<p>Nu se acceptă bijuterii masive, grele, bogat decorate, imitații.</p>
<p>Manichiura recomandată –simplă, îngrijită, laconică</p> 	<p>Nu se acceptă unghii lungi, cu strasuri, colorate.</p>

Conform diferențierii geografice dress code-ul se selectează în funcție de cerințele impuse fiecărei culturi sociale în parte, considerînd că în fiecare cultură purtarea unei anumite ținute se adaptează transmiterii unui anume mesaj social. [3–9]

Concluzii

În baza clasificării și a criteriilor de selectare a dress code-ului vestimentar pentru evenimente publice și oficiale, dezvoltate în lucrare în funcție de diverși factori de influență, s-a ajuns la concluzia că acesta prezintă un beneficiu pentru societate din punct de vedere cultural, al deosebirii dintre păturile sociale, a impresiei create atît despre purtător cît și despre organizația sau evenimentul social ce impune anumite cerințe, norme, restricții. Fie că ne place sau nu, dress code-ul face parte din viața noastră zilnică. Respectarea dress code-ului din punct de vedere profesional este o treaptă de îmbunătățire a personalității fiecărui om și începutul de succes în cariera personală.

Bibliografie

1. Гросс, К., Дж., *Дресс-код. Путеводитель по деловому стилю для успешных мужчин*. М., 2005.
2. Гросс К., Дж., *Дресс-код. Путеводитель по деловому стилю для успешных женщин*. М., 2005.
3. Левичева, О. *Когда знаешь правила, их уже можно и красиво нарушить*. <http://rpp.nashaucheba.ru/docs/index-42081>. Accesat 25.10.2013.
4. <http://www.dresscodeny.com/> Accesat 28.10.2013.
5. http://humanresources.about.com/od/glossaryd/g/work_dress_code.htm. Accesat 28.10.2013.
6. <http://www.jlady.ru/careers/chto-takoe-dress-kod.html#ponyatie>. Accesat 5.11.2013.
7. <http://tresjollie.wordpress.com/2010/11/29/dress-code-business>. Accesat 5.11.2013.
8. <http://www.tv100.ru/video/view/dress-kod-dlya-chinovnikov-102860>. Accesat 10.11.2013.
9. <http://www.timpul.md/articol/decodificam-dress-code-ul-42394.html>. Accesat 12.11.2013.